

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор Державного університету
телекомунікацій

В.Б. Толубко

2023 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи Голобородько Альони Юріївни на тему: «Управління інтегративним розвитком підприємств у сучасній економічній парадигмі цифровізації», представлену на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук зі спеціальності 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Актуальність теми дослідження. Глобальні трансформації пов’язані з переходом суспільства від інформаційного до цифрового плато організаційно-економічного розвитку. Діджиталізація стала новою економічною парадигмою сучасного сталого розвитку і спровокувала перегляд підходів до управління для забезпечення ефективності і конкурентоспроможності підприємств. Внаслідок цього сучасна теорія економічного розвитку підприємства наповнюється новими поглядами та концепціями і є відкритою для дослідження та наукових дискусій. Одночасно актуальними для вивчення залишаються сучасні тренди розвитку підприємств, які мають мати прогресивний кумулятивний характер, направлені на інтегрування ключових аспектів економічної, соціальної, екологічної та технологічної сфер його функціонування. Головними інтеграторами забезпечення швидких, гнучких, системно-балансованих механізмів інноваційного управління ефективного розвитку всіх галузей діяльності є телекомуникаційні послуги, які є драйвером впровадження цифрових технологій і створення відповідно вчасних цифрових продуктів. Важливого значення для дослідження дана тема набуває для України як у кризовий, так і у післявоєнний період відновлення національної економіки, оскільки інтегративний розвиток є новою сучасною парадигмою якісно-кількісних трансформацій, зосереджених на швидкому відновлення та прогресивному економічному розвитку через побудову стійких цифрових процесних мереж формування адаптивних бізнес-моделей діяльності підприємств.

Достовірність та наукова новизна одержаних результатів. Достовірність одержаних результатів досягнута дисертантом завдяки використанню значного масиву вітчизняної та зарубіжної наукової, нормативної та публіцистичної літератури за темою дослідження. Теоретичні та прикладні аспекти сутності цифровізації та цифрової економіки присвятили багато своїх робіт такі закордонні й вітчизняні вчені, як: Д. Тапскотт, О.В. Данніков, К. Січкаренко, Дж. Скотт Бреннен, Д. Крейс, Р. Кац, М. Гупта, Х Вен., К. Мокрушина, К. Шукець, С. Чонг, К. Кларк, Ж. Фурастє, Н. Краус, К. Січкаренко, Г. Вагнер, Дж. Грей, Б. Румпе, О.

Грибіненко, О. Гусєва та С. Легомінова, К. Елдінг та Р. Морріс. Проблеми сутності розвитку, інтегративного розвитку відображені у роботах закордонних науковців М. Мескона, М. Альберта, Ф. Хедоури, Е. Нортон, Й. Шумпетера, Р. Нельсона та С. Вінтера, а також у дослідженнях вітчизняних учених, таких як: І. Богатирьова, В. Кифяк, Г. Швиданенко, К. Бойченко, В. Забродський, В. Пономаренко, О. Тридід, М. Кизим, Р. Побережний, В. Василенко, О. Кузьміна, О. Мельнік, О. Пащенко, Ю. Погорелова, А. Турило, С. Святенко, О. Шубравська, Н. Краус, К. Краус, К. С. Жадько. Питаннями розвитку підприємств телекомуникаційних послуг займались вітчизняні вчені М. Верескун, О. Виноградова, О. Гудзь, О. Гусєва, О. Зтурська, І. Зеліско, Н. Євтушенко, О. Князєва, О. Карпенко, І. Ковшова, С. Легомінова, І. Охріменко, О. Сосновська.

Попри значну кількість досліджень за наведеною тематикою сучасні тренди управління інтегративним розвитком підприємств, його теоретико-методологічне забезпечення набувають нових орієнтирів та контурів. Відсутність чіткої ідентифікації механізмів інтегративного розвитку у сучасній економічній парадигмі цифровізації потребує системного розкриття та розробки концепції з означеного напряму, а також обґрунтування теоретико-методологічної основи та організаційно-управлінського інструментарію управління. Саме ці завдання обумовили вибір теми дисертації, її мету, завдання і структуру.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконане відповідно до плану науково-дослідних робіт Навчально-наукових інститутів менеджменту та підприємництва, захисту інформації Державного університету телекомуникацій за темами: “Інноваційні засади розвитку телекомуникаційних підприємств” (№ 0120U100021), “Кадрові технології в управлінні інформаційною безпекою підприємства” (№ 0222U005067); “Конкурентна розвідка як складова забезпечення інформаційної безпеки підприємства” (№ 01181U00058), “Уdosконалення методів економічної діагностики на підприємстві в умовах цифровізації бізнесу” (Договір № 29/01/1 від 29.01.20 р.), де автором запропоновано теорію та методологію управління інтегративним розвитком підприємств у сучасній економічній цифровій парадигмі, що базується на декомпозитарній моделі конкурентної поведінки із впровадженням цифрових стратегічних партнерств. Результати наукових досліджень відображені у розділах наукового звіту, підготовлених дисертантом індивідуально.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є обґрунтування теоретико-методологічних зasad і розробка практичних рекомендацій щодо забезпечення управління інтегративним розвитком підприємства в сучасній економічній парадигмі цифровізації.

Досягнення цієї мети зумовило необхідність постановки й вирішення таких основних завдань:

- поглибити теоретичні підходи з сутності управління інтегративним розвитком підприємств;
- виявити особливості цифровізації та її вплив на розвиток підприємств;

- дослідити інформаційну систему управління потоковими процесами підприємства в умовах інтегративного розвитку;
- обґрунтувати концепцію управління інтегративним розвитком підприємств у сучасній економічній парадигмі цифровізації;
- проаналізувати науковий інструментарій технологічної інтелектуалізації інтегративного розвитку підприємств в умовах цифровізації;
- дослідити цифрові технології забезпечення інтегративного розвитку підприємств;
- діагностувати ключові тенденції інтегративного розвитку телекомуникаційних підприємств;
- розробити капсульований підхід до управління інтегративним розвитком підприємств;
- провести моделювання процесів інтегративного розвитку підприємств;
- запропонувати стратегії управління телекомуникаційними підприємствами на основі визначення векторів управління інтегративним розвитком;
- сформувати концептуальний підхід до визначення цифрового стратегічного партнерства підприємств;
- визначити цілепокладання, принципи та механізми стратегічного партнерства підприємств;
- запропонувати методологічний інструментарій реалізації інтегративного розвитку підприємств в умовах війни;
- розвинути механізм цифровізації управління якістю бізнес-процесів підприємств;
- генерувати інтегрування штучного інтелекту до бізнес-процесів як ефективного інструменту інтегративного розвитку підприємств.

Об'єктом дослідження є сукупність процесів та явищ управління розвитком підприємства умовах цифровізації.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні та прикладні засади управління інтегративним розвитком підприємства у сучасній економічній парадигмі цифровізації.

Методи дослідження. У процесі дослідження використано загальні та спеціальні методи дослідження, а саме: діалектичний, історичний, аналізу і синтезу, індукції та дедукції – при вивченні еволюції концепцій: розвитку, економічного розвитку підприємства, цифровізації та цифрової економіки як плато інтегративного розвитку підприємств; впливу глобальних цифрових трансформацій та їх головних трендів на інтегративний розвиток підприємств і цифрові стратегічні партнерства зокрема; компаративний – при аналізі розвитку підприємств телекомуникаційних послуг України, оцінці динаміки рівня цифровізації телекомуникаційних послуг; абстрактно-логічний та метод моделювання – при побудові сценарних моделей стратегічного управління інтегративного розвитку підприємств; кореляційно-регресійної моделі залежності рівня розвитку цифровізації України від часткових показників та міжнародних

індикаторів; метод факторного аналізу для визначення тенденцій розвитку підприємств телекомунікаційних послуг та індикативних факторів інтегративного розвитку підприємств сфери телекомунікацій в умовах цифровізації; метод аналогів для визначення рейтингу досліджуваних телекомунікаційних послуг; системно-функціональний – при узагальненні теоретико-методологічних аспектів парадигмальних зasad управління інтегративним розвитком підприємств; порівняльного аналізу та рядів динаміки – при діагностики рівня інтегративного розвитку підприємств; статистично-аналітичні (порівняння і зведення даних, групування, абсолютних і відносних величин) – при оцінці динаміки відносних показників ефективності інтегративного розвитку підприємств; метод наукової абстракції – при розробці капсульованого підходу до бізнес-процесів підприємства з чітким виокремленням потоків: матеріального, інноваційно-інтелектуального, інформаційно-маркетингового, фінансового і сервісного потоків; методів узагальнення, формалізації, групування, систематизації, моделювання методом диференціальних рівнянь з визначеними початковими умовами для вдосконалення та розробки методичних підходів до оптимізації ключових потоків підприємства, визначення типології розподілу векторів інтегративного розвитку телекомунікаційних підприємств; економіко-математичні – із застосуванням прикладного пакету програмного забезпечення Mathcad; глибинне інтерв'ю, експертні оцінки – для визначення індикаторів оцінки якості електронних послуг; діалектичний аналіз, наукова абстракція, логічне моделювання – при теоретичному узагальненні ключових імперативів визначення пріоритетних напрямів трансформації бізнес-процесів підприємств в умовах воєнного стану; графічний метод для відображення теоретичного і методичного матеріалу дисертації.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у формуванні теоретико-методологічних засад та обґрунтуванні науково-організаційних рекомендацій щодо інтегративного розвитку підприємств у сучасній економічній парадигмі цифровізації.

Найбільш вагомими науковими результатами, які містять елементи наукової новизни, є наступні:

упереди:

– розроблено науково-методичний підхід до визначення типології векторів інтегративного розвитку телекомунікаційних підприємств з розподілом на високий, достатній, помірний, низький інтегративний розвиток, які за певних умов формують пасивне, сфокусоване, стало та проактивне управління інтегративним розвитком, що надає додаткових стійких конкурентних переваг підприємству;

– запропоновано капсульований підхід до цифровізації бізнес-процесів підприємства на основі цифрової попроцесної системи, який передбачає організацію економічної діяльності підприємства на підґрунті системного аналізу та можливості інкапсуляції потокових процесів за допомогою системи показників і технологій цифровізації, що забезпечують проактивне підвищення соціально-економічної ефективності діяльності та прогнозування подальшого інтегративного розвитку підприємств;

– доведено доцільність використання цифрового стратегічного партнерства, яке являє собою організаційно-економічний механізм стратегічного інтегративного розвитку підприємств для отримання додаткових компетентностей і ринкових привілеїв на засадах створення єдиної цифрової платформи партнерської організації бізнесу та окремих бізнес-процесів, шляхом спільного використання високотехнологічного цифрового обладнання та хмарних сховищ для забезпечення стратегічного синергетичного ефекту;

– розроблено механізм нівелювання негативного впливу чинників макро-, мезо-, мікро- середовища в умовах збройного конфлікту на фінансове, інформаційне та організаційно-економічне забезпечення функціонування підприємств енергетичного, банківського сектору, логістики та електронних послуг, як підґрунтя напрямів їхнього адаптивного розвитку у воєнний та післявоєнний періоди;

– запропоновано поняття цифрової попроцесної системи як результату цифровізації потокових процесів на підприємстві, яка складається з інформаційної інфраструктури, що сприяє корегуванню процесів інформаційно-комунікаційного забезпечення підприємства (засоби отримання, обробки, зберігання та передачі інформації та імплементування цифрових технологій);

удосконалено:

– поняття інтегративного розвитку підприємства, який, на відміну від існуючих, пропонується розглядати як процес розвитку підприємства на засадах інноваційності, актуальності, гнучкості, адаптивності, динамічності, цілепокладання та проблемоцентрованності, що забезпечується оптимальною комбінацією технологій, ресурсів і потокових процесів, компетентностей та інноваційних управлінських рішень з врахуванням якісно-кількісного стану ринкового середовища;

– концептуальні положення управління інтегративним розвитком підприємств, що, на відміну від існуючих, ґрунтуються на синтезі наукових теорій (неокласична, інституційна, підприємницька, інноваційна, еволюційна, сталого розвитку, системно-інтеграційна, оновлення та управління якістю, конкурентних переваг, структурного функціоналізму, загальна теорія систем, загальна теорія дій) і наукових підходів (логістичний, синергетичний, процесний, технології “Process mining”), включають мету, завдання, функції, принципи, предмет, об'єкт, методи та інструменти дослідження, що дозволило розглядати процес управління інтегративним розвитком з позиції сучасної економічної парадигми цифровізації. Концептуальним ядром моделі виступають прикладні аспекти управління та тригери, за рахунок яких виникає синергетичний ефект у результаті їх конвергенції під час цифрових трансформацій, вироблення стратегічних цілей, та продуктування проактивний управлінський дій;

– науково-методичний підхід щодо визначення тенденцій сталого розвитку підприємства, який на відміну від існуючих, полягає в комплексній оцінці рівня інтеграції та партнерської взаємодії телекомуникаційних підприємств, мережевого покриття, адаптивності цінової політики, потужності техніко-технологічних характеристик обладнання, затребуваності телекомуникаційних послуг, оптимізації ресурсного забезпечення і організації бізнес-структур, рівня впровадження інноваційних технологій, впливу статево-

вікової структури споживачів, рівня цифрової грамотності споживачів, міграції та локальної мінливості попиту споживачів, ступеня інформативності електронних вітрин і зручності їх використання, швидкості реагування та ліквідації технічних обмежень, що дає змогу максимізувати економічний, соціальний, екологічний та технологічний ефекти;

– науково-методичний підхід щодо оптимізації ключових потоків підприємства (фінансового, матеріального, інноваційно-інтелектуального, інформаційно-маркетингового), їх конструктивних конфігурацій на основі моделювання процесів інтегративного розвитку підприємств, що на відміну від існуючих, дає змогу визначити домінування певних потоків залежності від внутрішньої економічної діяльності підприємства та впливу зовнішнього середовища, що дозволило оцінити та спрогнозувати вірогідність збільшення результативності, виявити потенціальні можливості підприємства;

– наукове обґрунтування принципів якості надання електронних послуг телекомуникаційними підприємствами: результативність, простота, терміновість (своєчасність, оперативність), зручність, відкритість, справедлива вартість та доступність, що дало змогу ідентифікувати ключові причини недостатньої якості та ризиковості втрати даних та запропонувати шляхи підвищення якості управління бізнес-процесами с застосуванням постійного моніторингу роботи е-сервісів та швидким реагуванням на можливі відхилення;

– наукове обґрунтування управлінського механізму інтегративного розвитку підприємства, який на відміну від існуючих, базується на використанні штучного інтелекту в розрізі інтелектуального аналізу бізнес-процесів, їх інваріантного моделювання, що спряє підвищенню якості, швидкості та результативності управлінських рішень на підприємстві.

дістало подальшого розвитку:

– понятійно-категорійний апарат дослідження: “цифровізація бізнес-процесів підприємства” (імплементування інструментів цифрових трансформацій: інновацій та технологій у діяльність підприємства для створення цифрової інфраструктури, спрямованої на оптимізацію ресурсів і витрат, підвищення управління економічною ефективністю системи потокових процесів підприємства); “цифровізація підприємства” (процес якісно нової економічної парадигми розвитку соціально-економічних відносин і організації діяльності з інтеграції цифрових технологій і переведення бізнес-процесів підприємства у цифровий простір), “цифрова трансформація сфери” (перебудова сфери на підґрунті цифровізації підприємств, що провокує інтегративні процеси підприємств з метою забезпечення інтегративного розвитку з метою задоволення нових якісних потреб суспільства і споживачів та забезпечення конкурентоспроможності й ефективності діяльності сфери), “цифрова економіка” (мережева діяльність, яка спрямована на посилення впливу інноваційних цифрових технологій на господарчу діяльність країни за рахунок формування інноваційно-цифрової інфраструктури, що включає цифрову екосистему, культуру, нові взаємовідносини у суспільстві);

– науково-методичні засади формування стратегій управління інтегративним розвитком підприємств, які мають високу мобільну інтеграцію, що дає змогу ухвалювати виважені рішення щодо подальших напрямів розвитку

підприємств на основі інноваційних технологій, які провокують нові компетентності та призводять до зростання продуктивності та інтегративного розвитку підприємства;

– наукове обґрунтування сутності інтегративного розвитку підприємства, який на відміну від існуючих, доповнений технологічною складовою, що спрямована на інтегрування уdosконалених за продуктивністю цифрових технологій та компонентів їхньої інфраструктури, що дає змогу покращити бізнес-результати підприємства та набути нових інтелектуальних компетентностей;

– обґрунтування наукового інструментарію технологічної інтелектуалізації інтегративного розвитку підприємств, який базується на логістичному підході, що враховує стадії обробки технологічної інформації та методів інноваційного управління, які відображаються на якісних змінах управлінських рішень та корегують організаційно-економічні процеси при застосування технології Blockchain.

Дисертація є самостійно виконаною науковою працею. Усі розробки, висновки, пропозиції, що виносяться на захист, є результатом власних досліджень та авторських здобутків. Із наукових праць, опублікованих у співавторстві, використано лише ті ідеї та положення, які є результатом власних досліджень.

Нові науково обґрунтовані положення прикладні рекомендації і висновки проведених досліджень схвалені та прийняті до впровадження у роботі в роботі Державного центру зайнятості Міністерства економіки України (довідка № 33/12/1388-23 від 01.03.2023 р.); в роботі Державної навчально-наукової установи Академія фінансового управління Міністерства фінансів України (довідка № 131-02/58 від 06.02.2023 р.); Науково-дослідного інституту Українознавства Міністерства освіти і науки України (довідка № 47/23 від 28.03.2023 р.); Інституту соціології Академії Наук України (довідка № 16/0-23 від 21.03.2023 р.). Основні науково-практичні розробки впроваджено в діяльність таких підприємств: АТ “Укртелеком” (довідка № 80D20/642-19 від 15.02.2023 р.); ДП “Ес Енд ТІ Україна” (довідка № 32 від 14.02.2023 р.); ТОВ “ЄВРОТЕЛЕКОМ” (довідка № 01032023-24 від 01.03.2023 р.); ТОВ “Смартс” (довідка № 43 від 28.02.2023 р.); ТОВ “ІТ Спеціаліст” (довідка № 264 від 06.03.2023 р.). Рекомендації та основні наукові теоретично-методологічні напрацювання дисертаційної роботи використовуються в освітньому процесі Державного університету телекомуникацій при викладанні дисциплін: “Цифрова економіка”, “Статистичне моделювання і прогнозування економічних процесів”, “Бізнес-аналіз у цифровій економіці”, “Економічне проектування”, “Цифрове стратегічне партнерство” (довідка № 35/369 від 01.03.2023 р.).

В роботі фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації не виявлено.

Апробація результатів дисертації. Основні теоретичні положення та практичні результати дисертаційної роботи доповідались та обговорювались на міжнародних і всеукраїнських наукових, науково-практичних та науково-методичних конференціях, семінарах і круглих столах, зокрема:

“Інвестиційно-інноваційна стратегія розвитку національної економіки в умовах глобальної економічної системи” (Маріуполь, 2013);

“Підприємництво і торгівля: тенденції розвитку” (Одеса 2020);

“Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences” (Будапешт, Угорщина, 2020);

“Стратегії кіберстійкості: управління ризиками та безперервність бізнесу (Київ, 2021);

“Scientific and Methodological Seminar Social and Digital Transformation: Interdisciplinary Approach” (Ополе, Польща 2021);

“Modern problems of improve living standards in a globalized world” (Ополе, Польща 2021);

“Регіональна політика України в умовах стагнації економіки та всесвітньої пандемії” (Маріуполь, 2021);

“Облік, аналіз і аудит: тренди та перспективи” (Миколаїв, 2021);

“Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами” (Луцьк, 2021);

“Підприємництво в умовах сучасних викликів: загрози, обмеження та можливості” (Ірпінь 2022);

“Підприємницька, торговельна, біржова діяльність: тенденції, проблеми та перспективи розвитку” (Київ, 2022);

“International Conference on Education and New Learning Technologies” (Palma de Mallorca, Spain).

Основні положення і результати дисертації викладено у 43 наукових працях, з яких одноосібна монографія (29,5 друк. арк.), дві колективні монографії обсягом 0,94 друк. арк. (з них 0,74 друк. арк. авторські), дві статті Web of Science, одна стаття Scopus, дві статті у періодичних виданнях ЄС, двадцять три статті у наукових періодичних виданнях групи Б обсягом 19,66 друк. арк. (з них 14,63 друк. арк. авторські), 12 публікацій тез доповідей за матеріалами наукових і науково-практичних конференцій обсягом 3,19 друк. арк. (з них 2,97 друк. арк. авторські).

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Голобородько А. Ю. Цифровий інтегративний розвиток підприємств: теорія та методологія : монографія. Київ : “Міленіум”, 2022. 466 с. (29,5 д.а.).

2. Lehominova S., Dymenko R., Goloborodko A. Paradigm of implementation of digital transformations of economic processes. Modern management: theories, concepts, implementation : monograph / Editors: Duczmal M., Nestorenko T. Opole : The Academy of Management and Administration in Opole, 2021. P. 27-34. (0,51 д.а., авторський внесок 0,31 д.а. полягає в науково-методичному обґрунтуванні цифровізації бізнес-процесів підприємств у сучасній економічній парадигмі розвитку).

3. Goloborodko A. Challenges and factors of mergers and acquisitions to improve quality of life. Improving living standards in a globalized world: opportunities and challenges : monograph / Editors: Nestorenko T., Pokusa T. Opole : The Academy of Management and Administration in Opole, 2021. P. 146-155. URL: <https://bit.ly/3Hj2e9c> (0,43 д.а.).

4. Hrosul V., Goloborodko A., Lehominova S., Kalienik K., Balatska N. Modelling balanced criteria system for business process management. *RISUS – Journal on Innovation and Sustainability*. 2021. Vol. 12, № 2. P. 139-153. URL: <https://bit.ly/44aEcHm> (1,14 д.а., авторський внесок 0,39 д.а. полягає в науково-методичному обґрунтуванні необхідності моделювання бізнес-процесів на підприємствах).

5. Klymenko O., Lehominova S., Goloborodko A. Features of quality management of electronic services in Ukraine in the conditions of digitalization. *RISUS – Journal on Innovation and Sustainability*. 2022. Vol. 13, №1. P. 72-85. URL: <https://bit.ly/3LCFILb> (1,04 д.а., авторський внесок 0,42 д.а. полягає в науково-методичному обґрунтуванні особливостей управління якістю послуг в умовах цифровізації).

6. Pokromovica I., Khavrova K., Goloborodko A., Sokolova E., Purhani S. Peculiarities and prospects of ICT in agricultural business. *International Journal of Environmental Studies*. 2023. Vol. 80, №1. URL: <https://bit.ly/3LC0YAK> (1,02 д.а., 0,29 д.а., авторський внесок полягає в обґрунтуванні перспектив розвитку цифровізації інформаційно-комунікаційних технологій в умовах збройного конфлікту).

7. Goloborodko A. Prerequisites and features of the development of E-education in the condition of digitalization. *Edulearn 22. Abstract & Paper Management*. 2022. P. 448-459. URL: <https://bit.ly/3HjNlDC> (1,08 д.а.).

8. Голобородько А. Ю., Капелюшна Т. В. Формування цифровізації інтегративного розвитку економіки та підприємств як її елементів. *European Journal of Economics and Management*. 2022. Vol. 8, № 6. P. 5-13. URL: <https://bit.ly/425GntF> (0,88 д.а., авторський внесок 0,8 д.а., полягає в обґрунтуванні формування механізмів цифровізації інтегративного розвитку підприємств).

9. Капелюшна Т. В., Голобородько А. Ю. Врахування інформаційних викликів при управлінні безпекою підприємств у сьогоденних умовах. *European Journal of Economics and Management*. 2023. Vol. 9, № 1. P. 12-21. URL: <https://bit.ly/3oP0ONp> (0,61 д.а., авторський внесок 0,2 д.а. полягає в обґрунтуванні важливості інформаційних потоків для сучасного розвитку підприємств).

10. Фролова Л. В., Голобородько А. Ю. Поетапний підхід до проведення ефективного злиття та поглинання підприємств. *Сборник научных трудов SWorld*. Одесса : Купrienko. 2012. Вип. 2, Т.19. С. 95-104. (0,49 д.а., авторський внесок 0,41 д.а. полягає в обґрунтуванні та опису поетапного підходу до проведення ефективного злиття та поглинання підприємств).

11. Голобородько А. Ю. Тенденції розвитку злиття і поглинання на українських підприємствах. *Торгівля і ринок України* : темат. зб. наук. пр. Донецьк, 2012. Вип. 34. С. 226-231. (0,32 д.а.).

12. Голобородько А. Ю. Механізм побудови інформаційної системи управління потоковими процесами. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та*

інтелектуальної власності : збірник наукових праць: у 2-х вип. / ПДТУ. Маріуполь, 2013. Т. 2, Вип. 1. С. 326-330. URL: <https://bit.ly/3NjmNrP> (0,32 д.а.).

13. Голобородько А. Ю., Воскобоєва О. В. Класифікація інформаційних логістичних потоків процесно-системного підходу управління підприємством в умовах цифровізації економічних процесів. *Економіка. Менеджмент. Бізнес.* 2019. № 4(30). С. 47-53. URL: <https://bit.ly/3HjJW7S> (0,41 д.а., авторський внесок 0,35 д.а. полягає в обґрунтуванні ефективності інформаційних потоків при процесно-системному управлінні підприємством).

14. Голобородько А. Ю., Легомінова С. В. Технологія управління економічними інтелектуальними системами в умовах цифрової економіки *Економічний дискурс.* 2020. № 1. С. 16-24. URL: <https://bit.ly/3LdfnBN> (0,63 д.а., авторський внесок 0,52 д.а. полягає в обґрунтуванні ефективності застосування технологій інформаційних систем в управлінні підприємствами).

15. Голобородько А. Ю., Легомінова С. В. Сучасні особливості розвитку логістичних потоків в умовах цифрової економіки. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації.* 2020. №2. С. 93-101. URL: <https://bit.ly/40EenfT> (0,35 д.а., авторський внесок 0,26 д.а. полягає в обґрунтуванні особливостей розвитку логістичних потоків підприємств в умовах цифрової економіки).

16. Голобородько А. Ю., Легомінова С. В. Електронні гроші як нова форма фінансово-економічних відносин в умовах цифровізації економіки та суспільства. *Економіка: реалії часу.* 2020. №4. С. 28-34. URL: <https://bit.ly/3n2Ko3v> (0,67 д.а., авторський внесок 0,54 д.а. полягає в обґрунтуванні доцільності та впровадження трансформацій фінансово-економічних відносин підприємств в умовах цифровізації).

17. Голобородько А. Ю. Плевако Н. О. Статистичне прогнозування тенденцій розвитку телекомуникаційної сфери економіки в умовах цифровізації. *Бізнес Інформ.* 2020. №12. С. 265-270. URL: <https://bit.ly/3HlMAdk> (0,38 д.а., авторський внесок 0,18 д.а. полягає у прогнозуванні тенденцій розвитку телекомуникаційної сфери економіки в умовах цифровізації).

18. Голобородько А. Ю. Підходи до визначення сутності цифрового стратегічного партнерства. *Науковий вісник Херсонського державного університету.* 2021. Вип. 44. С. 36-42. URL: <https://bit.ly/425OOoU> (0,78 д.а.).

19. Голобородько А. Ю. Організаційно-економічне плато формування цифрового стратегічного партнерства. *Проблеми економіки.* 2021. Вип. 4 (50). С. 108-113. URL: <https://bit.ly/421qwMX> (0,51 д.а.).

20. Голобородько А. Ю. Концептуальний підхід до цифрового стратегічного партнерств підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: "Економічні науки".* 2021. Вип. 6, Т. 1. С. 235-240. URL: <https://bit.ly/3AyO009> (0,54 д.а.).

21. Голобородько А. Ю. Соціально-економічні передумови та чинники розвитку цифрових трансформацій економіки. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: "Економічні науки".* 2022. Вип. 4. С. 125-129. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-308-4-19> (0,92 д.а.).

22. Голобородько А. Ю. Цифрова економіка: підходи та особливості розвитку. *Бізнес Інформ.* 2022. №9. С. 10-18. URL: <https://bit.ly/3Hlvzjo> (0,93 д.а.).

23. Легомінова С. В., Голобородько А. Ю. Інтегрування штучного інтелекту до бізнес-процесів підприємства як ефективного інструменту його розвитку. *Економічний форум*. Т. 1, № 4. С. 99-107. URL: <https://bit.ly/3Hj2SDN> (1,09 д.а., авторський внесок 0,69 д.а. полягає в обґрунтуванні доцільності використання штучного інтелекту в управлінні бізнес-процесами підприємства як ефективного інструменту отримання синергетичного ефекту і забезпечення розвитку підприємств).

24. Голобородько А. Ю. Концептуальні передумови розвитку підприємства: державне регулювання цифровізації. *Проблеми економіки*. 2022. Вип. 3(53). С. 20-26. URL: <https://bit.ly/3VdQLxf> (0,58 д.а.).

25. Голобородько А. Ю., Захаржевська А. А. Тенденції розвитку управління ризиками телекомуникаційних підприємств. *Ефективна економіка*. 2022. Вип. 12. URL: <https://bit.ly/421R13n> (0,61 д.а., авторський внесок 0,21 д.а. полягає в узагальненні тенденцій розвитку підприємств телекомуникаційних послуг).

26. Голобородько А. Ю. Сутність економічного розвитку підприємства. *Проблеми економіки*. 2022. Вип. 4 (54). С. 140-147. URL: <https://bit.ly/3LAqfes> (0,65 д.а.).

27. Голобородько А. Ю. Інтегративний розвиток підприємств: сутність та управління. *Облік і фінанси. Економіка та менеджмент*. 2022. Вип. 3(97). С. 95-101. URL: <https://bit.ly/3NjoSSB> (0,67 д.а.).

28. Голобородько А. Ю. Трегуб А. М. Оцінка розвитку діяльності підприємств телекомуникаційної сфери України в умовах кризи. *Бізнес Інформ*. 2022. №12. С. 178-183. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022 -12-178-183>. (0,45 д.а., авторський внесок 0,35 д.а. полягає у виділенні тенденцій розвитку діяльності підприємств телекомуникаційної сфери України в умовах кризи та обґрунтуванні рейтингу досліджуваних підприємств).

29. Голобородько А. Ю. Теоретико-методологічний концепція управління інтегративним розвитком підприємства. *Облік і фінанси. Економіка та менеджмент*. 2022. Вип. 4(98). С. 139-146. URL: <https://bit.ly/3AiYVuF> (0,99 д.а.).

30. Голобородько А. Ю. Капсульований підхід до цифровізації бізнес-процесів підприємства на шляху його інтегративного розвитку. *Бізнес Інформ*. 2023. №2. С. 98-105. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-2-98-105> (0,54 д.а.).

31. Lehominova S., Guseva O., Voskoboeva O., Romashenko O., Goloborodko A. Innovative management of enterprise comtetiive advantages. *International Journal of Management (IJM)*. 2020. Vol. 11, № 6. P. 1558-1568. URL: <https://bit.ly/3oxveUc> (1,06 д.а., авторський внесок 0,19 д.а. полягає у визначенні критеріїв інноваційних складових забезпечення конкурентних переваг розвитку підприємств).

Опубліковані праці апробаційного характеру:

32. Голобородько А. Ю. Механізм побудови інформаційної системи управління потоковими процесами. *Інвестиційно-інноваційна стратегія розвитку національної економіки в умовах глобальної економічної системи* : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Маріуполь, Україна, 24-26 трав. 2013 р.). Маріуполь, Україна, 2013. С. 74-76. (0,1 д.а.).

33. Голобородько А. Ю. Особливості створення бізнес-моделі інтернет-магазинів. *Підприємництво і торгівля: тенденції розвитку* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, Україна, 21-23 трав. 2020 р.). Одеса : ОНПУ, 2020. С. 57-59. (0,1 д.а.).

34. Goloborodko A., Nosova T. Features of Contemporary E-learning Development in the Digitalization Era. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. Vol. VIII (41), I.: 237. (Budapest, Hungary, Sept. 2020). Budapest : 2020. Р. 48-51 (0,37 д.а., авторський внесок 0,3 д.а. полягає в обґрунтуванні електронної освіти як ключового чинника формування цифрових компетентностей персоналу на підприємствах).

35. Голобородько А. Ю. Особливості фінансового, управлінського і виробничого обліку в управлінні витратами підприємства : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. *Стратегії кіберстійкості: управління ризиками та безперервність бізнесу: Стратегії кіберстійкості: управління ризиками та безперервність бізнесу* : матеріали І Всеукраїн. наук.-практ. конф., (м. Київ, Україна, 25 лютого 2021 р.). Київ : ДУТ, 2021. С. 12-13. (0,1 д.а.).

36. Lehominova S., Dymenko R., Goloborodko A. Paradigm of implementation of digital transformations of economic processes. *Scientific and Methodological Seminar Social and Digital Transformation: Interdisciplinary Approach*. (м. Opole, Poland, 8 April 2021 р.). Opole. Poland. 2021. Р. 27-34. (0,51 д.а., авторський внесок 0,31 д.а. полягає в науково-методичному обґрунтуванні цифровізації бізнес-процесів підприємств у сучасній економічній парадигмі розвитку).

37. Goloborodko A. Challenges and factors of mergers and acquisitions to improve quality of life. *6th International Scientific and Practical Internet – Conference Modern problems of improve living standards in a globalized world*. (Opole, Poland, 25-26 November 2021 р.). Opole. Poland. 2021. Р. 146-155. (0,43 д.а.).

38. Голобородько А.Ю. Сутність цифрового стратегічного партнерства. Регіональна політика України в умовах стагнації економіки та всесвітньої пандемії : збірник тез та доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Маріуполь, Україна, 30 листопада 2021 р.) / ДВНЗ «ПДТУ»; редкол. Логутова Т. Г. Маріуполь : ПДТУ, 2021. С. 74-76. (0,1 д.а.).

39. Голобородько А. Ю. Шляхи цифровізації процесів інтеграції підприємств. *Облік, аналіз і аудит: тренди та перспективи* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, Україна, 12 лист. 2021 р.). Миколаїв, 2021. С. 44- 46. (0,1 д.а.).

40. Голобородько А. Ю. Передумови створення цифрових стратегічних партнерств. *Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами*: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Луцьк, Україна, 17 груд. 2021 р.). Луцьк : IBB Луцького НТУ, 2021. С. 110-111. (0,1 д.а.).

41. Голобородько А. Ю., Передумови розвитку електронного бізнесу. *Підприємництво в умовах сучасних викликів: загрози, обмеження та можливості* : збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції “Економічні перспективи підприємництва”, (м. Ірпінь, Україна, 18-19 лютого 2022 р.). Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. С. 101-102. (0,1 д.а.).

42. Голобородько А. Ю. Основні принципи цифровізації економіки України. *Підприємницька, торговельна, біржова діяльність: тенденції, проблеми та*

перспективи розвитку : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Київ, Україна, 11 лютого 2022 р.). Київ : ДУТ, 2022. С. 124-126. (0,1 д.а.).

43. Goloborodko A. Prerequisites and features of the development of e-education in the conditions of digitalization. *EDULEARN22 Proceedings: 14th annual International Conference on Education and New Learning Technologies.* (Palma de Mallorca, Spain, 4th-6th July 2022 p.). Palma de Mallorca. P. 448-459. (1,08 д.а.).

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел з 478 найменувань, 5 додатків. Загальний обсяг роботи – 523 сторінок комп'ютерного тексту, з них 385 сторінок основного тексту (16,8 друк. арк.). Дисертація містить 69 рисунків, 10 таблиць (9 сторінок – рисунки і таблиці, які повністю займають площу сторінки).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора.

Основні наукові положення та результати дослідження опубліковано автором самостійно та у співавторстві у 43 наукових працях загальним обсягом 53,29 друк. арк. (з них 47,79 друк. арк. належить особисто автору), а саме: одноосібна монографія (29,5 друк. арк.), дві колективні монографії обсягом 0,94 друк. арк. (з них 0,74 друк. арк. авторські), дві статті Web of Science, одна стаття Scopus, три статті у періодичних виданнях ЄС, двадцять дві статті у наукових періодичних виданнях групи Б обсягом 19,66 друк. арк. (з них 14,63 друк. арк. авторські), 12 публікацій тез доповідей за матеріалами наукових і науково-практичних конференцій обсягом 3,19 друк. арк. (з них 2,97 друк. арк. авторські), відтворюють основний зміст роботи та наукові результати дисертації і відповідають нормативним вимогам МОН України.

Наукові публікації відповідають вимогам п. 8 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук (Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197) та наказу МОН України № 1220 від 23.09.2019 р. «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук».

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертаційна робота написана грамотною діловою українською мовою з науковим стилем викладення її змісту, характеризується цілісністю, смисловою завершеністю, логічною послідовністю розгляду питань, об'єктивністю викладення, точністю використання спеціальної термінології, ясністю і стисливістю, чітко структурована, а стиль викладу матеріалу дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує легкість і доступність їх сприйняття. Застосована у роботі наукова термінологія є загальновизнаною, стиль викладення результатів теоретичних та експериментальних досліджень, нових наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує доступність їх сприйняття та використання.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК:

Вважати, що дисертаційна робота Голобородько Альони Юріївни на тему: „Управління інтегративним розвитком підприємств у сучасній економічній парадигмі цифровізації”, яка подана на здобуття ступеня доктора наук, за актуальністю, ступенем новизни, науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам п. 7, 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук (Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197) та наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».

Рекомендувати дисертаційну роботу Голобородько Альони Юріївни на тему: „Управління інтегративним розвитком підприємств у сучасній економічній парадигмі цифровізації” до захисту на здобуття ступеня доктора наук у спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Рецензенти:

завідувач кафедри маркетингу,
д.е.н., професор

О.В.Виноградова

професор кафедри менеджменту
д.е.н., професор

Н. О.Євтушенко

професор кафедри підприємництва
торгівлі та біржової діяльності
д.е.н., професор

Т.В. Съомкіна